

Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamine Programm

INSPIRING
ENVIRONMENT

Tartu 2020

Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamine

Nimetus	Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamine
Versioon	Keskkonna ametile esitamiseks
Töö nr	KL-19-057E
KMH tellijad	Sarmeks Grupp OÜ Registrikood: 10457634 Aadress: Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Tähe tn 106a, 51013 Telefon: +372 512 0717 E-post: marko@nauvitsman.ee
KHM koostaja	Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ) Registrikood: 10705517 Aadress: Tõnismägi 3A-15, 10119 Tallinn Telefon/faks: +372 61 17 690 / +372 61 17 699 E-post: elle@environment.ee
Vastutav ekspert	Toomas Pallo, MSc, litsents KMH0090
Ekspertid	Kaido Soosaar, PhD Kerli Leetsaar, MSc Birgit Kena, MSc Liisi Nõgu, MSc

Kasutustingimused © Käesolev aruanne on koostatud ja esitatud kasutamiseks tervikuna. Aruandes ja selle lisades esitatud kaardid, joonised, arvutused on autoriõiguse objekt ning selle kasutamisel tuleb järgida autoriõiguse seaduses sätestatud korda. Aruande omandamine, trükkimine ja/või levitamine ärielistel eesmärkidel on ilma Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ kirjaliku nõusolekuta keelatud. Aruandes toodud info kasutamine õppe- ja mitteärielistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale. Andmete kasutamisel tuleb viidata nende loojale.

SISUKORD

1	Sissejuhatus	4
2	Kavandatava tegevuse eesmärk	6
3	Käitise täpsem asukoht ja eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus.....	7
4	Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus --	9
4.1	Reaalsed alternatiivsed võimalused	9
4.2	Kavandatav tegevus	10
5	Kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega	14
6	Keskkonnamõju hindamise ulatus ja sisu	16
7	Keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus	20
7.1	Avalik protsess	20
7.2	Teabe lähteallikad ja kasutatavad materjalid	20
7.3	Keskkonnamõju hindamine	20
7.4	Alternatiivide võrdlemine	21
8	Keskkonnamõju hindamise protsessi ja selle tulemuste avalikustamise ajakava ---	22
9	KMH osapooled	23
10	Tegevusloa taotluse koopia	25
Lisad		26
	<i>Lisa 1. Keskkonnamõju hindamise algatamise otsus</i>	<i>27</i>
	<i>Lisa 2. Asjaomaste asutuste kirjade koopiad</i>	<i>31</i>
	<i>Lisa 3. KMH programmi kohta esitatud kirjalikud ettepanekud ja vastuväited ja nende vastused</i>	<i>44</i>
	<i>Lisa 4. KMH programmi avaliku arutelu protokoll, osalejate registreerimisleht ning KMH programmi tutvustavad slaidid.....</i>	<i>45</i>

1 SISSEJUHATUS

Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) algatati Keskkonnaameti poolt 21.03.2019 kirjaga nr DM-101676-2 (Lisa 1). Algamise aluseks oli keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (KeHJS) § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 1 p 27 ja p 35, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 3, tööstusheite seaduse § 27 ning Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkiri nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" lisa 1 punktidega 2.3.1, 2.3.3 ja 3.9.4 ning ettevõtte Sarmeks Grupp OÜ keskkonnakompleksloa taotlus. Kompleksloa taotlus on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 14.02.2019 nr DM-101676-1.

Jõgeva maakonnas asuva Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi põhitegevusalaks on sigade intensiivkasvatus. Ülesseatud tootmisvõimsuseks on 3480 nuumseakohta.

Keskkonnamõju hindamise (KMH) objektiks on Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Voore külas Kaalukoja (kinnistu registriosa nr 2314435, katastritunnus 71301:002:1510) ja Veisefarmi alajaama (kinnistu registriosa nr 957435, katastritunnus 71301:002:1140) katastritel asuva suurenenud tootmisvõimsusega seafarmi laiendamine ja tegevus.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on tootmismahu suurendamine võrreldes Sarmeks Grupp OÜ olemasolevas õhusaasteloas (nr L.ÕV/323115) tooduga. Lisaks soovitakse efektiivistada seakasvatust. Ettevõtte soovib laiendada olemasolevat Voore seafarmi. KMH programmi koostamise ajal on Voore seafarmis õhusaasteloa alusel kohti kuni 2000 nuumseale ja 2400 võõrdepõrsale.

Kavandatav tegevus on rekonstrueerida laudad selliselt, et nendes hakatakse pidama ainult nuumikuid ning seda suuremas mahus kui on toodud kehtivas õhusaasteloas. Planeeritav mahutavus peale kõiki laiendustöid on 3480 nuumseakohta.

Keskkonnamõju hindamise eesmärgiks on:

- hinnata laiendatud farmi tegevusega kaasnevaid tagajärgi ja selle eeldatavat keskkonnamõju;
- hinnata farmi sulgemisega kaasnevaid tagajärgi ja eeldatavat keskkonnamõju;
- välja tuua olulised keskkonnamõjud;
- prognoosida võimalikke muutusi keskkonnas, sealjuures nii positiivseid kui ka negatiivseid;
- välja valida parimad alternatiivsed lahendused;
- negatiivsete mõjude olemasolul välja pakkuda nende mõjude vältimise ning leevendamise võimalusi ja positiivsete mõjude suurendamise võimalusi;
- esitada soovitusi keskkonna- ja seireõuete seadmiseks, et kontrollida ja minimeerida käitise tegevusest tulenevat potentsiaalset negatiivset keskkonnamõju.

Keskkonnamõju hindamise programmi eesmärgiks on kindlaks määrata keskkonnamõju hindamise ulatus, täpsustada valdkonnad, kus mõjude ilmnemine on võimalik ning need valdkonnad, kus hindamine ei ole asjakohane.

Keskkonnamõju hindamisel tuginetakse KeHJS-ele ning selle rakendusaktides KMH protseduurile ja sisule esitatud nõuetele.

Keskkonnamõju hindamise raames hinnatakse kahte reaalselt alternatiivset olukorda:

- olukorda, kui olemasolevas käitises jätkub sigade pidamine õhusaasteloaga lubatud mahus (kuni 2000 nuumseakohta ja 2400 võõrdepõrsakohta) ehk nullalternatiivi;
- olukorda, kui käitis on laiendatud tootmismahuni - 3480 nuumseakohta ehk laiendatud farmi tegevuse alternatiivi (alternatiiv 1).

Asukoha alternatiive ei hinnata, sest tegemist on olemasoleva sigalaga ja omanike eesmärk on tegevust jätkata samas asukohas.

Keskkonnamõju hindamise näol on tegemist ühe abivahendiga keskkonnalubade väljaandmise üle otsustamise protsessis. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatud protseduuri kohaselt on läbiviidava hindamise eesmärk anda otsustajale informatsiooni kavandatava tegevuse võimalikust keskkonnamõjust. Lõplik otsus tehakse erineva teabe alusel, millest keskkonnamõju hindamise aruanne ja selles toodud järeldused on vaid üks ja ilmtingimata mitte määrav osa informatsioonist.

Keskkonnamõju hindamise viib läbi Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE) Toomas Pallo kuuluva KMH isikulitsentsi (KMH 0090) alusel. Keskkonnamõju hindamise osapoolte andmed on esitatud käesoleva programmi viimases peatükis.

2 KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK

Arendaja, Sarmeks Grupp OÜ, poolt kavandatava tegevuse eesmärgiks on sigade intensiivkasvatuse jätkamine, liha tootmine ning Voore seafarmis tootmismahu suurendamine ja loomakasvatuse efektiivsemaks muutmine olemasolevas asukohas. Rekonstrueerimistööd on KMH programmi koostamise ajaks sigalas lõpule viidud. Võrreldes kehtiva olukorraga laiendatakse tegevust loomade arvu näol, hooned selle jaoks on juba olemas. Farmikomplekside laiendamisel lähtutakse loomade heaolust ning arvestatakse keskkonnaga.

3 KÄITISE TÄPSEM ASUKOHT JA EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

Sarmeks Grupp OÜ olemasolev Voore sigala asub Jõgeva maakonnas, Mustvee vallas, Voore külas Kaalukoja (katastritunnus 71301:002:1510) ja Veisefarmi alajaama (katastritunnus 71301:002:1140) katastriüksustel (Joonis 1).

Kaalukoja kinnistu suuruseks on 4,42 ha, millest 0,05 ha on haritav maa ja 4,37 ha on muu maa. Kinnistu sihtotstarbeks on tootmismaa (100%).

Veisefarmi alajaama kinnistu suuruseks on 132 m², millest 132 m² on muu maa. Kinnistu sihtotstarbeks on tootmismaa (100%).

Kavandatud tegevuse alal asub KMH programmi koostamise ajal töötav sigala ning tootmisterritooriume ümbritsevad maatulundusmaad, tootmismaad ja transpordimaa.

Voore seafarmi ümbritseb pea igast ilmakaarest tootmishoonetega maad või põllud. Idast piirneb farmikompleks kruuskattega Jaama-Tuulavere-Voore teega (katastrinumber 71301:002:2122). 450 m kaugusel lõunast möödub püsikattega Palamuse-Veia-Otsa tee (tee number: 14133, katastrinumber: 71301:002:1501).

Käitise eeldatavas mõjupiirkonnas asub OÜ-le Linika kuuluv farmikompleks. Teisi töötavaid loomapidamiskomplekse ega muid käitisi, kellele oleks väljastatud õhusaasteluba, kompleksluba või registreering või mille toimimise tõttu võiks tekkida käitistest eralduvate saasteainete vahel koosmõju, ei ole.^{1,2}

Farmikompleksist lõuna suunas ca 500 m kaugusele jääb lähim tiheasustusala - Voore küla. Lähim elamu jääb lähimast heiteallikast mõõdetuna ca 65 m kaugusele ida suunda.

Käitise eeldatavasse mõjupiirkonda jääb üks looduskaitsealine objekt, milleks on Roela mõisa park (registrikood KLO1200481) ning mis jääb umbes 650 m kaugusele lõuna suunda.³

Käitise eeldatavasse mõjupiirkonda jääb mitmeid pärandkultuuriobjekte: 650 m kaugusel kagu suunas asuv Noorteklubi "Hekto" rajatud puistu (registrinumber: 713:AJM:001); 700 m kaugusel kagu suunas asuv Leedimäe (alg)kool (registrinumber: 713:KOO:008); 750 m kaugusel ida suunas asuv Roela mõisa magasiit (registrinumber: 713:MAG:001); 840 m kaugusel põhja suunas asuv Suur-Lassi talukoht (registrinumber: 713:AST:003); 880 m kaugusel edela suunas asuv Lubjamägi (registrinumber: 713:KON:009); 980 m kaugusel edela suunas asuv Mergli vedamiseks rajatud teelõik (registrinumber: 713:PNL:002).⁴

Käitise eeldatavasse mõjupiirkonda jäävad kultuurimälestised on järgnevad: 700 m kaugusel lõuna suunas asuv Roela mõisa park ja allee (registrinumber 24057); 800 m kaugusel lõuna suunas asuv Roela mõisa valitsejamaja (registrinumber 24058); 840 m kaugusel lõuna suunas asuv Roela mõisa

¹ EELIS, <http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/>

² <https://eteenus.keskkonnaamet.ee>

³ EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur, <http://register.keskkonnainfo.ee>

⁴ EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur, <http://register.keskkonnainfo.ee>

peahoone varemed (registri number 24056); 880 m kaugusel lõuna suunas asuv Roela mõisa moonakatemaja (registri number 24059).⁵

Käitisest 450 m kaugusel läänes möödub Kullavere jõgi (registrikood VEE1052600). Käitisest 610 m kaugusel lõuna suunda jääb Kullavere jõest paisutatud Voore paisjärv (registrikood VEE2071330) ja Voore ökopaisjärv (registrikood VEE2055720). Lisaks jääb farmi lähiümbrusesse mitmeid kraave.⁶

Hüdrogeoloogilistest tingimustest ning pinnakatte paksusest ja koostisest tulenevalt asub Voore seafarm suhteliselt kaitstud põhjaveega alal.⁷ Sigala ei asu nitraaditundlikul alal.⁸

Joonis 1. Kavandatava tegevuse asukoht Voore külas

⁵ Kultuurimälestiste riiklik register, <https://register.muinas.ee/public.php>

⁶ EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur, <http://register.keskkonnainfo.ee>

⁷ Eesti põhjavee kaitstuse kaart, <https://www.envir.ee/sites/default/files/kaitstusekaart400.pdf>

⁸ <https://xgis.maaamet.ee>

4 KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS

4.1 Reaalsed alternatiivsed võimalused

Keskkonnamõju hindamise puhul mõistetakse alternatiive kui arendaja seatud eesmärgi saavutamise erinevaid võimalusi. Käesoleva arenduse peamine eesmärk on sigade kasvatamine liha tootmise eesmärgil. Kavandatava tegevuse alternatiivid peavad vastama eesmärgile.

Keskkonnamõju hindamisel käsitletavad reaalsed kavandatavad alternatiivid peavad vastama järgnevatele kriteeriumitele:

- olema vastavuses õigusaktidega;
- ei kaasne vastuvõetamatut keskkonnamõju;
- vastama eesmärgile;
- olema majanduslikult teostatavad;
- olema tehniliselt teostatavad;
- vastama parimale võimalikule tehnikale;
- arendaja peab olema nõus alternatiivi reaalselt ellu viima.

Keskkonnamõju hindamise programmi koostamisel on ekspert koos arendajaga leidnud kaks alternatiivi, mille tagajärgi ja võimalikke mõjusid aruande koostamisel hinnatakse.

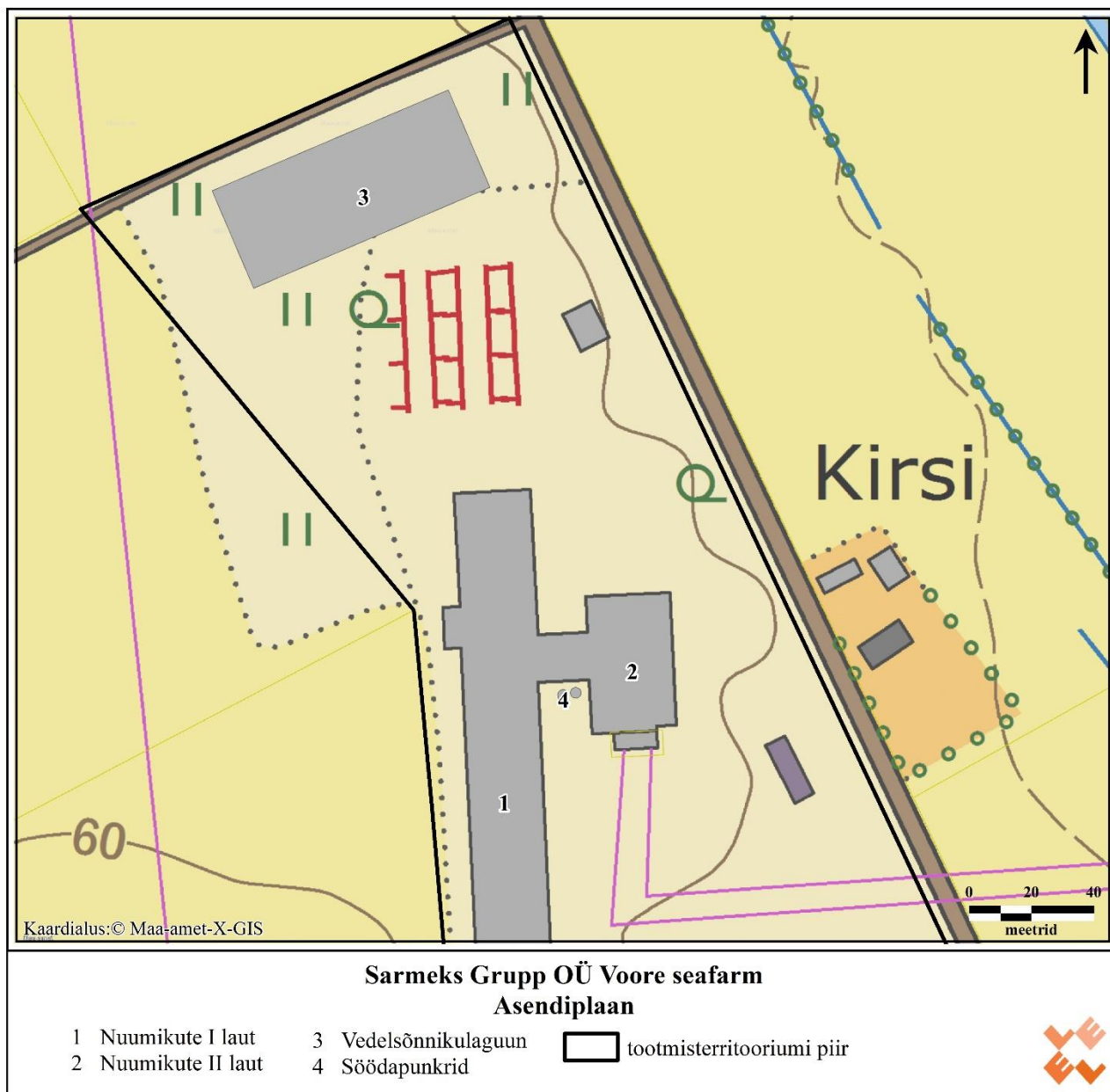
Kavandatav tegevus ehk Alternatiiv 1

Alternatiiv 1 on KMH käsitluses arendaja soov suurendada loomakohtade arvu Voore seafarmis. Suuremate loomakohtade tarbeks on rekonstrueerimistööd KMH programmi koostamise ajaks sigalates ära tehtud. Loomakohti nuumsigadele hakkaks olema 3480 (Joonis 2).

Õhusaasteloaga kehtestatud olukord ehk nullalternatiiv

Lisaks hinnatakse olukorda, kus kavandatavat arendustegevust läbi ei viida. Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmis jätkuks tegevus õhusaasteloaga (L.ÕV/323115) lubatud mahus (2000 kohta nuumsigadele ja 2400 kohta võõrdepõrsastele) (Joonis 2). Tegemist oleks nn nullalternatiiviga.

Kuna tegemist on olemasoleva töötava sigalaga, siis teisi asukoha alternatiive ei hinnata. KMH käigus hinnatakse tehnoloogilisi lahendusi, lähtudes arendaja kavadest, parima võimaliku tehnika kirjeldusest ja ehitusprojektist.

Joonis 2. Voore seafarmi asendiplaan

4.2 Kavandatav tegevus

Hinnatavat kavandatavat tegevust võib jagada laias laastus kolme etappi:

- farmi laiendamiseks vajalikud ehitustegevused;
- laiendatud farmi tegevus;
- tegevuse lõpetamine.

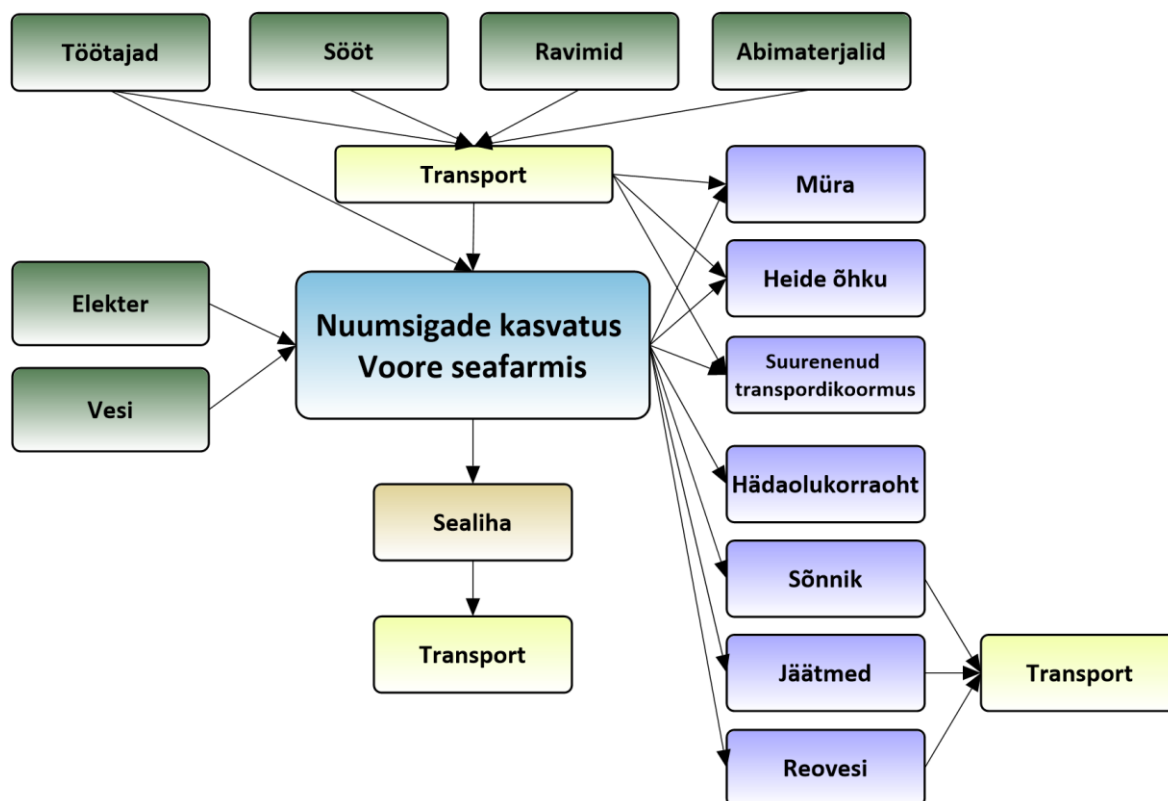
Alljärgnevalt kirjeldatakse arendajate plaane kavandatava tegevuse elluviimiseks. Toodud tegevuse kirjeldus võib detailide osas muutuda või modifitseeruda ehitusprojekti koostamisest ning KMH tulemustest sõltuvalt.

Laiendustööde käigus viidi läbi järgmised tegevused:

- rekonstrueeriti Voore seafarm (kokku hakkab olema kaks lauda, esimeses laudas hakkab olema 8 sektsiooni ja teises laudas 4 sektsiooni; kohti on kokku 3480 nuumseale).

Ehitatud rajatised ja rekonstrueeritud hooned on tänapäevased ja parima võimaliku tehnika nõuetele vastavad.

Kavandatud tegevuse tehnoloogiline skeem (tegevuse sisendid ja väljundid) on esitatud järgneval joonisel (Joonis 3).

Joonis 3. Tehnoloogiline skeem

Alljärgnevalt on kirjeldatud kavandatavat tegevust.

Sigade pidamisviis

Nuumikute pidamiseks on Voore seafarmis kaks omavahel ühendatud lauta, kus esimeses on kaheksa sektsiooni ja teises neli sektsiooni. Hügieeninõuete täitmiseks (desinfitseerimistööde läbiviimiseks) ja söötmise paremaks korraldamiseks toimub ühe sektsiooni sigadega täitmine ja tühjendamine korraga.

Nuumikud on kasvatusperioodi alguses 12 nädala vanused ja 25-30 kg raskused. Tapaküpseks saavad nuumikud 100-110 kg raskustena, mis intensiivse seakasvatuse puhul saavutatakse 3-4 kuuga. Sulu pindala ühe nuumiku kohta on vähemalt 0,65 m².

Loomi peetakse vabapidamisel vedelsönniku tehnoloogial täisrestpõrandal. Sönniku eemaldamiseks on kasutusel vaakumsüsteem. Õhuvahetuseks sigalates on kasutusel sundventilatsioon.

Sigade söötmine ja jootmine

Söötmiseks kasutatakse automaatseid söötmis- ja jootmiseseadmeid. Sööda jagamine söödaautomaatidesse ja künadesse toimub automaatselt söödaliinide kaudu. Eelnevalt on sööt segatud vastavalt ratsioonile söödatehases. Söötadena kasutatakse madala proteiinisaldusega söötasid, millele lisatakse ensüüme. Nuumikuid söödetakse vedelsöödaga ning sulus olevad loomad mahuvad korraga söödaküna juurde, st. optimaalne künafront looma kohta on 0,3-0,5 m. Nuumikute söötmine toimub kuni 85 kg kehakaaluni *ad libitum* printsiibil (piiranguteta), edasi kuni realiseerimiseni piiratud printsiibil (kuni 2,9 söötühikut päevas).

Nuumikute jootmiseks on igasse sulu paigaldatud sönnikuala kohale üks automaatjootur.

Söödamahuti-jagajad asuvad eraldi ruumis. Söödapunkrid asuvad väljaspool lautasid.

Ventilatsioon

Voore seafarmis on kasutusel saastunud õhu väljatõmbeks väljatõmbekorstnad. Katuse väljatõmbeavadesse paigaldatud ventilaatoritega tekitatakse ruumidesse alarõhud. Tänu tekkivale alarõhule imetakse sama kogus värsket õhku sissetõmbeavade kaudu ruumi sisse. Kuna sigalas kasutatakse sundventilatsiooni, siis on seal olemas tagavara- ja alarmsüsteem.

Voore seafarmis on 12 sektsiooni peale 23 väljatõmbekorstent.

Sõnnikukäitlus sealautades

Voore seafarmis peetakse loomi täisrestpõrandatel, mille tulemusena tekib farmis vedelsõnnik. Vedelsõnnik valgub läbi restpõrandate sõnniku kogumiskanalitesse (enne sõnniku pumpamist võib kanalites sõnnikukihi paksus olla kuni 60 cm), kust see juhitakse sõnnikupumplasse ning regulaarselt, pärast loomade väljaviimist sulust, pumbatakse sealt läbi torustiku vedelsõnnikuhoidlasse.

Sõnnikut hoiustatakse ühes vedelsõnnikuhoidlas, mille mahutavus on 10 000 m³. Vedelsõnnikuhoidla on laguuntüüpi hoidla, mille küljepikkused on 35x75 m ning kõrgus maapinnast 4 m. Kasutusel olev hoidla on vastupidav mehaanilisele, keemilisele ja soojusmõjule. Hoidla lekkepidavuse kontrolliks on hoidlale rajatud drenaaž kontrollkaevuga. Vedelsõnnikuhoidla täitmine toimub pumba abil hoidla põhjast. Sõnnikumahuti tühjendamine toimub vastavalt vajadusele ning sõnnik antakse lepingu alusel üle Sadala Agro OÜ-le.

Voore seafarmis tekkivat sõnnikut kasutatakse väetisena mullaviljakuse tõstmiseks. Enne väljavedu segatakse vedelsõnnik hoidlas, et eri fraktsiooniks eraldunud ja settinud kihid ühtlustada ning võimaldada ka tahkema fraktsiooni väljavedu.

Veevarustus ja reoveekäitlus

Käitis saab oma tarbevee lepingu alusel 147 meetri sügavusest OÜ-le Linika kuuluvast puurkaevust (katastri nr 52371).

Vett kasutatakse farmis:

- nuumikute jootmiseks ja söötmiseks;
- loomapidamishoonete pesuks;
- inventari pesuks;
- töötajate olmevajadusteks;
- muuks otstarbeks.

Tehnoloogiline reovesi ja olmereovesi juhitakse vedelsõnnikuhoidlasse. Heitvett ei juhita suublasse ega pinnasesse.

Hoonete katustelt ja katendiga maapinnalt juhitakse sademevesi kalletega territooriumi haljastatud osadesse, kus see infiltreerub pinnasesse.

Jäätmekäitlus

Peamised Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmis tekkivad jäätmed on olmejäätmekäitlus, luminesentslambid, ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud jäätmed jm. Erinevad jäätmeliigid kogutakse eraldi konteineritesse. Olmejäätmekäitlus antakse üle jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale. Ohtlikud jäätmed antakse üle ainult jäätmeluba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale käitlejale saatekirja vastu.

Loomsed kõrvalsaadused

Keskkonnaohutuse seisukohalt on eelkõige oluline üldine veterinaarohutuse tagamine ja loomsete jäätmete käitlemise nõuete järgimine. Haiged loomad eraldatakse sektsioonidest ning paigutatakse teistest loomadest eraldi. Lõpnud loomad eraldatakse koheselt selleks ettenähtud kohta ning antakse üle Vireen AS-ile asukohaga Väike-Maarjas. Kuni lõpnud loomade üleandmiseni paigutatakse need selleks ettenähtud kohta, kust võimalike nakkuste ja ebameeldiva lõhna levik on viidud miinimumini.

Tööjõud

Käitisesse planeeritakse kolm täistööajaga töökohta.

Transpordimaht

Käitise tegevuse tagamiseks transporditakse raskeveokitega sinna loomad, söödad ja mitmesuguseid abimaterjale.

Käitisest veetakse raskeveokite või traktoritega ära loomad, vedelsõnnik, loomsed jäätmed, olmejäätmed ning vajadusel muud jäätmed.

Raskeveokite liikumine on kavandatud Jaama-Tuulavere-Voore tee (tunnus: 71301:002:2122), kuhu saab mööda Palamuse-Veia-Otsa teed (tee nr 14133, tunnus: 71301:002:1501).

5 KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOS STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

Üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“⁹ peamine eesmärk on ruumilise arengu suunamine kõige üldisemates küsimustes. Eesmärgiks on tagada olemasolevas asustussüsteemis inimestele võimalikult hea elukvaliteet, erinevate piirkondade arengupotentsiaali maksimaalne ärakasutamine ja asustusvõrgu tõrgeteta toimimine. Lisaks on üleriigilises planeeringus seatud eesmärgiks roheline võrgustiku sidususe ja väärtuslike maastike hoidmine ja seada nende säilimist tagavad tingimused.

„Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030“ eesmärk on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonnavaldkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele. Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030 on püstitanud mitmeid eesmärke nii loodusvarade säästlikuks kasutamiseks kui ka jäätmetekke vähendamiseks.¹⁰

Seafarmi tegevus vastab PVT-le. Seafarmis seiratakse saasteainete levikut, hoidmaks looduskeskkonna head seisundit. Sarmeks Grupp OÜ kavandatav tegevus Voore seafarmis loob inimestele rohkem töökohti.

„Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020“¹¹ visioon aastani 2030+ on piirkondade eripäradele toetuv majanduskasv ja riigi konkurentsivõime ning inimeste heaks elukvaliteediks vajalike hüvede tagatus toimepiirkondades. Ühtlasi on „Jõgeva maakonnaplaneeringu 2030+“¹² kontekstis regionaalarengu strateegiast lähtuvalt olulised järgmised meetmed ja prioriteetsed arendustegevused:

- keskenduda Lõuna-Eesti elanike töövõimaluste ning sissetulekute suurendamise meetmetele, mis on suunatud toimepiirkondade ettevõtluse ja majanduskasvu stimuleerimiseks ning inimressursi tõhusamaks kasutuselevõtuks tööturul ja majandusarengus;
- piirkonna majandusstruktuuris ja hõives suure osatähtsusega traditsiooniliste ja tööjõumahukate tootmisharude (nt põllumajandus, metsandus, toiduainetööstus) tõttu on siin oluline pöörata suuremat tähelepanu nende harude lisandväärtuse kasvatamisele.

Sarmeks Grupp OÜ kavandatav tegevus Voore külas toetab Jõgevamaal põllumajanduse valdkonnas majandussektori kasvu ning loob inimestele rohkem töökohti.

Enne haldusreformi olnud **Saare valla üldplaneeringu seletuskirja**¹³ kohaselt on majanduslikus ja keskkonnakaitselises mõttes esmajärjekorras mõistlik korrastada, renoveerida ja kasutusele võtta olemasolevad mittekasutuses olevad tootmisalad, kuna aladel on olemas vajaminev infrastruktuur

⁹ Üleriigiline planeering Eesti 2030+, https://www.valitsus.ee/sites/default/files/content-editors/arengukavad/eesti_2030.pdf

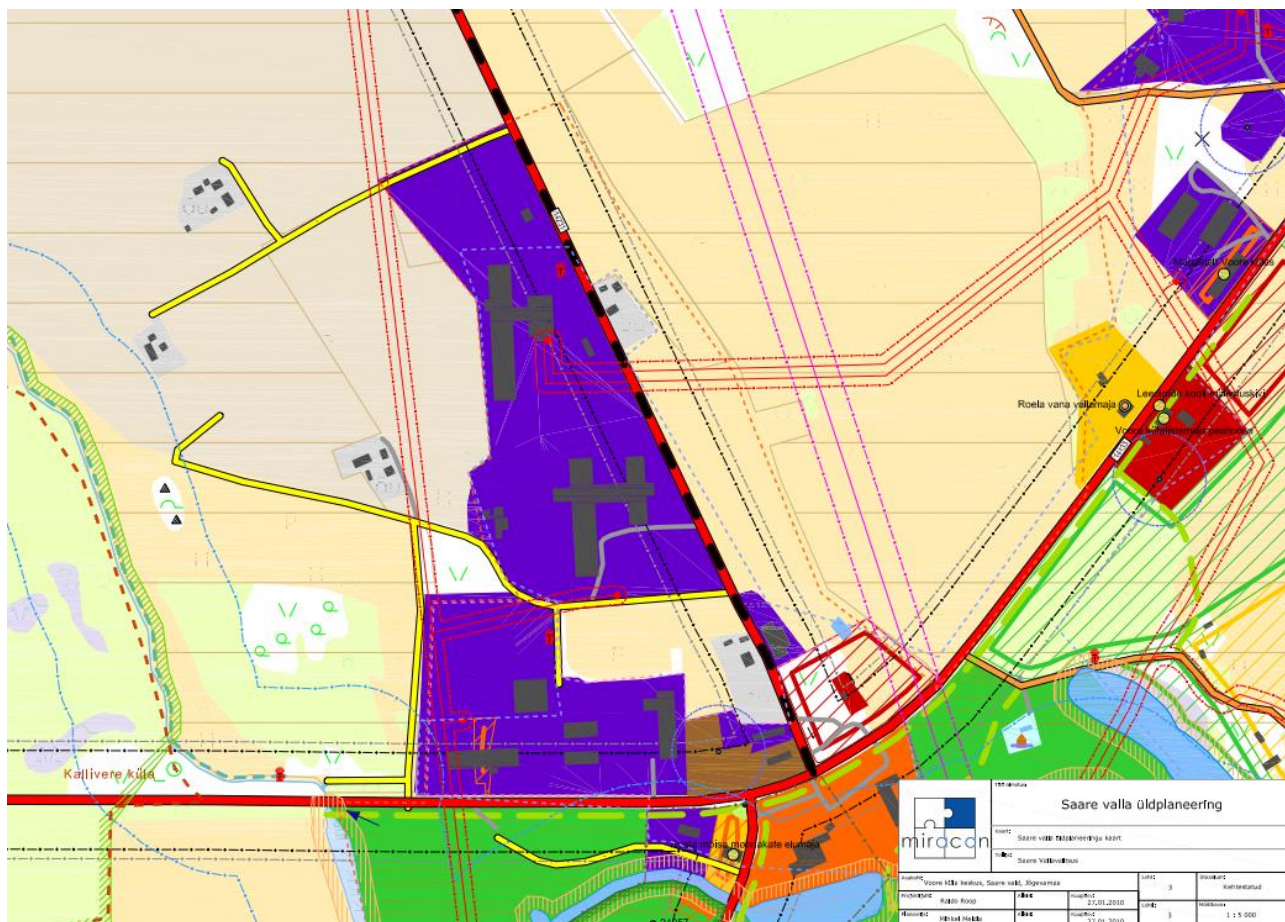
¹⁰ Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030, <https://www.riigiteataja.ee/akti/isa/0000/1279/3848/12793882.pdf#>

¹¹ Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020, 2014, https://www.siseministeerium.ee/sites/default/files/dokumendid/eesti_regionaalarengu_strateegia_2014-2020.pdf

¹² Jõgeva maakonnaplaneering 2030+, <https://maakonnaplaneering.ee/jogeva-maakonnaplaneering-2030->

¹³ Saare valla üldplaneering, seletuskiri, <https://mustveevald.kovtp.ee/documents/17771826/18682294/Seletuskiri+Saare.pdf/c3f0f0cd-9726-4b4f-982c-08a2e67d0228>

ning samuti paiknevad alad olemasolevast asutusest piisavalt kaugel. Kehtiva üldplaneeringu kohaselt on Voore seafarmi tootmisterritoorium tootmismaa (Joonis 4).

Joonis 4. Väljavõte Saare valla üldplaneeringu maakasutuse kaardist

6 KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ULATUS JA SISU

Alljärgnevalt antakse ülevaade keskkonnamõju hindamise sisust ehk valdkondadest, millele pööratakse kogu keskkonnamõju hindamise protsessis olulist tähelepanu.

Keskkonnamõju hindamisel analüüsitakse rajatiste käitamisega ja sulgemisega kaasneva võivad mõju keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule. Hinnang toob välja käitise kasutamisega seotud keskkonnariskid ja vajadusel nende leevendamise võimalused. Hinnatakse kavandatava tegevuse mõju keskkonnale etteantud maa-alade piires ning nende lähiümbruse ulatuses, kus käitise mõju on tuntav.

Käitise tegevuse eeldatav mõjupiirkond on kauguseni, kus saasteainete sisaldus maapinnalähedases õhukihis küünib 10% tasemeni nende ainete ühe tunni keskmisest saastetaseme piirväärtusest või mis võrdub selle tootmisterritooriumi kõrgeima õhusaasteallika 50-kordse kõrgusega maapinnast. Keskkonnaameti kaalutlusel on mõjupiirkonna suuruseks valitud 1 km raadiusega ring, mille keskpunktiks on Kaalukoja maaüksuse (katastrinumbr: 71301:002:1510) keskpunkt. Keskkonnaamet on oma kaalutlustes lähtunud keskkonnakompleksloa taotluse lisast 16, kus on ammoniaagi hajumise kaart, mis näitab, et käitisest lenduvad saasteained võivad jõuda ka 900 m kaugusele.

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt piiriülest keskkonnamõju.

Järgnevalt esitatakse keskkonnamõju hindamise sisu rakendub kõigile eelpool toodud alternatiividele.

Peamised kavandatava arendustegevusega kaasnevad olulised mõjud on:

- sõnniku tekkest ja käitlemisest tulenev keskkonnamõju, sh mõju välisõhu kvaliteedile;
- vee tarbimisest tulenev keskkonnamõju;
- jäätmekäitlusest tulenev keskkonnamõju;
- farmi teenindavast transpordist tulenev keskkonnamõju;
- võimalike avariilukordade keskkonnamõju.

Nende ja ka teiste vähem oluliste mõjude suurust, ulatust, olulisust ning negatiivsete mõjude leevendamise võimalusi hinnatakse ja käsitletakse keskkonnamõju hindamise aruandes.

Aruanne koosneb järgmistest osadest ning näeb ette järgmiste teemade kajastamist:

Sissejuhatus. Kirjeldatakse keskkonnamõju hindamise eesmärki ja alust. Viidatakse KMH algatamise otsusele. Määratletakse keskkonnamõju hindamise ulatus.

Kavandatava tegevuse eesmärk ja vajadus. Kirjeldatakse eesmärki ning vajadust arendaja poolt kavandatava tegevuse järele.

Keskkonnamõju hindamise meetodid. Kirjeldatakse ning selgitatakse keskkonnamõjude prognoosimisel kasutatud lähenemist ning alternatiivide võrdlemise meetodit.

Alternatiivide valik ja eelhindamine. Selgitatakse alternatiivide valimise ja sõelumise protsessi ning esitatakse mõttekäik reaalsete alternatiivideni jõudmiseks.

Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus ning piirkonna keskkonnaseisundi hinnang. Kirjeldatakse eeldatavalt mõjutatavat keskkonda ning hinnatakse selle seisundit. Antakse ülevaade piirkonda jäävatest loodus- ja muinsuskaitse objektidest, looduskaitse- ja

muinsuskaitsealadest ning tehisobjektidest. Kirjeldatakse erinevate keskkonnaelementide seisundit, põhja- ja pinnavee seisundit, välisõhu seisundit.

Olemasoleva olukorra kirjeldus. Kirjeldatakse kavandatava tegevuse ala enne kavandatava tegevusega alustamist.

Olemasoleva tegevusega kaasnevad tagajärjed ja keskkonnamõju hinnang. Hinnatakse olemasolevast olukorrast tuleneda võivaid tagajärgi ning keskkonnamõjusid.

Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus. Kirjeldatakse kavandatavat tegevust koos mahtude ning võimalusel kavandatavat tegevust iseloomustavate skeemide-joonistega. Selgitatakse kavandatavat sõnnikukäitlust (sh sõnnikuvedu) ja reovee ning jäätmete kogumist.

Käitise tegevusega ning sulgemisega kaasnevate tagajärgede ja eeldatava keskkonnamõju hinnang. Käitise ehitamisega kaasnevaid mõjusid ei hinnata, kuna kavandatava tegevuse elluviimiseks pole ehituslikke tegevusi vaja enam läbi viia.

Eesmärk on välja selgitada mõju suurus erinevatele keskkonnavaldkondadele ning keskkonnaelementidele ja eristada olulised mõjud ebaolulistest.

Mõju maastikule ja pinnasele ning taimedele ja loomadele. Hinnatakse nii pinnase seisundi ja pinnavormide muutust kui ka visuaalseid muutusi maastikuvaadetes. Samuti mõju taimedele ja loomadele. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju põhja- ja pinnaveele. Käitise mõju põhja- ja pinnaveele hinnatakse eksperthinnanguna, lähtudes veetarbe eeldatavast suurusel, kasutatavast põhjaveekihi, piirkonna põhjaveearust, geoloogilistest tingimustest jms. Arvestatakse käitisesisese sõnnikukäitlusega kaasneva võivate võimalike mõjudega veekeskkonnale. Võetakse arvesse asjaolu, et käitis asub suhteliselt kaitstud põhjaveega alal. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju välisõhu kvaliteedile, sh lõhn. Välisõhu lenduvate saasteainete heitkogused ning saasteainete saastetaset modelleeritakse, võttes arvesse käitise tehnilisi omadusi, mahtusid, kavandatavat tehnoloogiat, prognoositakse heitmeid, arvestatakse kohalikke meteoroloogilisi tingimusi (nt tuule suund, temperatuur). Saasteainete emissioonid arvutatakse vastavalt keskkonnaministri 14. detsembri 2016. a määrusele nr 66¹⁴. Sarnaste parameetritega heiteallikad grupeeritakse koondheiteallikateks. Lähtuvalt sellest, et PVT-viitedokumendis¹⁵ on kirjeldatud võimaliku tolmu teket sigalates, hinnatakse saasteainetest lisaks ka peenosakeste (PM₁₀) teket. Lõhna hindamine viiakse läbi vastavalt keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määrusele nr 81¹⁶.

Õhusaaste leviku modelleerimiseks ja visualiseerimiseks kasutatakse saasteainete hajumisarvutuste arvutimudelit ADMS, mis vastab välisõhus saasteainete hajumisarvutuste arvutimudelitele Eestis kehtestatud nõuetele¹⁷. Saasteainete modelleerimine teostatakse kõigi alternatiivide puhul ning koosmõjus teiste asjakohaste heiteallikatega. Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 92 lõige 3 kohaselt võetakse iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda.¹⁸

¹⁴ Looma- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid. Keskkonnaministri 12. detsembri 2016. a määrus nr 66

¹⁵ PVT-viitedokument - https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC107189_IRPP_Bref_2017_published.pdf

¹⁶ Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed. Keskkonnaministri 27. detsembri 2016 a määrus nr 81

¹⁷ Õhukvaliteedi hindamise kord¹. Keskkonnaministri 27. detsembri 2016 a määrus nr 84

¹⁸ Atmosfääriõhu kaitse seadus¹. Riigikogu poolt 15.juuni 2016 a vastu võetud seadus

Mõju müra tasemele. Hinnatakse müra allikaid ning nende levikut ja mõju. Muuhulgas käsitletakse käitist teenindavat transpordikoormust ja selle muutust. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Jäätmetekke mõju. Eksperthinnanguna hinnatakse tekkivate jäätmete (olmejäätmed, ohtlikud jäätmed) käitlusega kaasneda võivaid mõjusid.

Mõju kliimale. Käitise mõju kliimale on seotud eelkõige loomade elutegevusest tingitud kasvuhoonegaaside heitega (eelkõige metaan, diämmastikoksiid ja süsinikdioksiid) välisõhku. Lähtudes kliimamuutuste mastaapsusest ning üksiku farmi suhteliselt väiksest panusest kliimamuutustele, võib eeldada, et kavandatud mahus tegevuste läbiviimine ei too kaasa olulist mõju kliimale ning selle hindamine ei ole vajalik, mistõttu mõju kliimale ei hinnata.

Mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja kultuuripärandile. Mõju kultuurimälestistele, kaitstavatele loodusobjektidele ja pärandkultuuriobjektidele hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju valguse, soojuse, kiirguse ja vibratsioon tasemele. Kavandatava tegevuse käigus ei eraldu olulisel määral valgust, soojust, kiirgust ega teki vibratsiooni. Järelikult puuduvad ka eelpool mainitud tagajärjed ning neist tulenev mõju. Selle põhjal ei pea keskkonnamõju hindamise ekspert vajalikuks hinnata mõju valguse, soojuse ja kiirguse tasemele.

Mõju hädaolukordadest. Viidatakse võimalikele riskidele ja avariiolekordadele ning tuuakse välja riskide maandamise meetmed. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Kaudne mõju. Kaudse mõju all käsitletakse mõju, mis avaldub käitise tegevuse tulemusena mõnes teises asukohas. Samuti mõju, mis on kandunud ühest keskkonnaelemendist teise ning avaldub läbi selle. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju vastuvõtvale keskkonnale. Mõju inimese tervisele, mõju elusloodusele ja mõju sotsiaal- ja majanduskeskkonnale. Siinkohal hinnatakse mõjusid nn retseptorile (täpsemalt selgitatud peatükis 6.3).

Võrdlus parima võimaliku tehnikaga (PVT-ga). Esitatakse tehnika võrdlus parima võimaliku tehnikaga. Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi seakasvatus ületab nii olemasolevate kui kavandatavate mahtude juures tööstusheite seaduses toodud künniskoguse, millest tulenevalt vajab tegevuseks keskkonnamõju kompleksluba ning ettevõtte tegevus peab vastama parima võimaliku tehnika referentsdokumendis toodud nõudmistele.

Peamised negatiivse keskkonnamõju valdkonnad ja leevendavate meetmete kirjeldus ning meetmete kasutamise eeldatav efektiivsus. Tuuakse välja olulise keskkonnamõjuga valdkonnad ning kirjeldatakse planeeritavaid leevendavaid meetmeid. Võimalusel esitatakse tehnoloogilisi lahendusi saastuse vähendamiseks ja/või heitmete kontrolliks.

Loodusvara kasutamise otstarbekuse hinnang ning kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste vastavuse hinnang säästva arengu põhimõtetele. Hinnatakse erinevate loodusressursside tarbimist säästva arengu seisukohast.

Kavandatava tegevuse võrdlus reaalsete alternatiivsete võimalustega ning nende paremusjärjestus. Sobivat meetodit kasutades hinnatakse alternatiive ning võrreldakse neid omavahel. Hindamist täiendatakse seletustega ning võrdlusprotsessi sisu analüüsiga.

Ettepanekud seire korraldamiseks. Antakse soovitusi keskkonnamõju hindamise käigus välja selgitatud eeldatavalt oluliste keskkonnamõjude seireks kavandatava tegevuse elluviimise etapis.

Ülevaade keskkonnamõju hindamise ja avalikkuse kaasamise tulemuste kohta. Antakse ülevaade keskkonnamõju hindamise protsessist ning avalikkuse kaasamisest väljapanekute ning avaliku arutelu käigus.

Kokkuvõte ja järeldused. Juhitakse tähelepanu mõju hindamise käigus leitud olulistele keskkonnamõjudele ning rõhutatakse negatiivsete mõjude leevendamise ning positiivsete mõjude suurendamise võimalusi.

Kasutatud kirjandus. Tuuakse ära loend mõju hindamise käigus kasutatud andmebaasidest, alusdokumentidest, metoodikatest jne.

Lisad. Lisatakse nõuetekohased lisad ning teised aruande juurde kuuluvad dokumendid.

7 KESKKONNAMÕJU HINDAMISEL KASUTATAVA HINDAMISMETOODIKA KIRJELDUS

7.1 Avalik protsess

KMH protsessi saavad sekkuda ja aruannet täiendada oma põhjendatud soovitude, ettepanekute ja kommentaaridega kõik huvipooled, kes tunnevad, et nende huvisid võib käitise laiendamine ja selle tegevus mõjutada, vähemalt keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamisel, hindamise protsessis ja aruande avalikustamise käigus. Ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega võib pöörduda nii otsustaja, keskkonnamõju hindaja kui ka arendaja poole.

7.2 Teabe lähteallikad ja kasutatavad materjalid

Keskkonnamõju hindamisel hinnatakse olulisi valdkondi, mida sigalate tegevus võib mõjutada. Olemasoleva keskkonnaseisundi kohta hangitakse teavet vähemalt järgmistest allikatest:

- Mustvee Vallavalitsus ja tema käsutuses olev ning eksperdile kättesaadavaks tehtud teave;
- Keskkonnaministeeriumi avalikud tasuta ja vajadusel tasulised andmebaasid (nt EELIS);
- Maa-ameti aluskaart;
- KAUR andmed kliimatingimuste kohta;
- ekspertide kohapealsed vaatlused välitöödel;
- tehniliste ekspertide esitatud teave ehitiste ja rajatiste ning tootmistehnoloogia kohta.

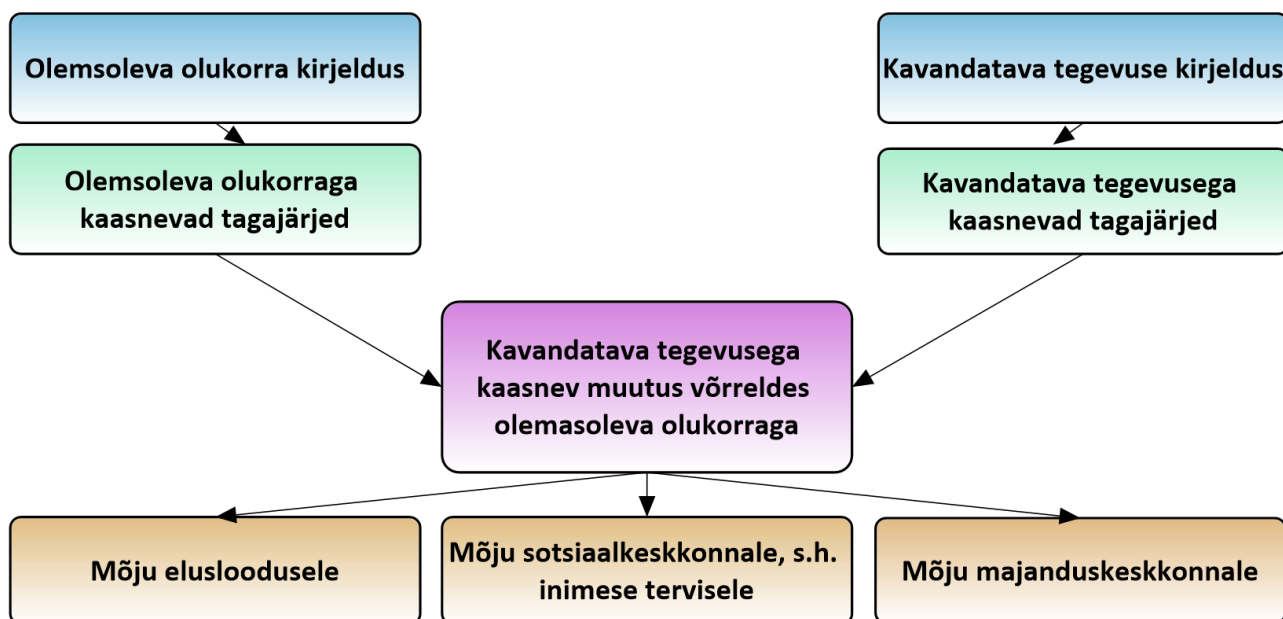
Keskkonnamõju hindamise protsessis ei plaanita läbi viia täiendavaid mõõtmisi.

7.3 Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamises lähtutakse põhimõttest, et hinnata tuleb muutusi keskkonnas, mis kaasnevad kavandatava tegevuse elluviimisel. Selleks kirjeldatakse loodus-, tehis- ja sotsiaalmajanduslikule keskkonnale avaldatava otsese ja kaudse, negatiivse ja positiivse mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust ja kestvust. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud negatiivse mõju vältimiseks või leevendavate meetmete kasutamiseks kavandatava tegevuse elluviimisel. Mõjude hindamisel on oluline teada tegevusega kaasnevaid aspekte (tagajärgi), mis võivad viia muutusteni keskkonnaelementides (näiteks tegevusega välisõhku eralduvad saasteained on tagajärg ning nendest tulenev mõju on välisõhu kvaliteedi muutus). Lõpuks vaadatakse keskkonnaelementides (välisõhk, pinnavesi, põhjavesi jne) toimuvaid muutusi vastuvõtja kontekstis. Seejuures lähtutakse keskkonnamõju hindamisel, et sellised vastuvõtjad on:

- sotsiaalne keskkond, s.h. inimese tervis;
- elusloodus;
- majanduskeskkond.

Põhimõtteline hindamismetoodika on toodud alljärgneval joonisel (Joonis 3).

Joonis 5. Keskkonnamõju hindamise metoodika

Täpsem mõju ulatus selgitatakse välja, iga mõjuvaldkonna puhul eraldi, KMH aruande käigus, ning selleks kasutatakse õhusaaste modelleerimist, sõnnikumahu arvutusi, hinnatakse ettevõtte kasutuses olevate põllumaade pindala piisavust kompleksis aastast tekkiva sõnniku kasutamiseks orgaanilise väetisena.

Töö teostamisel võetakse arvesse avalikkuse ettepanekud ning tuuakse välja nendega arvestamise või mittearvestamise põhjendused.

7.4 Alternatiivide võrdlemine

Alternatiive võrreldakse välja selgitatud mõjude kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid hinnanguid kõrvutades ning analüüsides. Võrdluse tulemusena esitatakse kavandatava tegevuse ja selle reaalse alternatiivsete võimaluste paremusjärjestus.

8 KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROTSESSI JA SELLE TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE AJAKAVA

Alljärgnev tabel (Tabel 1) annab ülevaate KMH protsessist ning programmi koostamise hetke orienteeruvast ajakavast.

Tabel 1. Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmis KMH läbiviimise ja tulemuste avalikustamise orienteeruv ajakava

KMH etapp	Menetluse aeg KeHJS järgi päevades	Eeldatav aeg
KHM algatamine	-	21.03.2019
KMH programmi koostamine	-	Aprill-juuni 2020
Programmi esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib programmi sisu vastavust nõuetele	Kuni 14	Juuli 2020
Otsustaja küsib asutustelt seisukohti programmi sisu kohta	30	Juuli-august 2020
Otsustaja menetleb saabunud seisukohti ja esitab enda seisukoha	Kuni 14	August 2020
Märkuste menetlemine ja programmi parandamine	-	September 2020
Programmi esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib programmi sisu ning esitab avalikustamisele	Kuni 14	September 2020
Programmi avalik väljapanek	Vähemalt 14	September 2020
KMH programmi avalik arutelu	-	Oktoober 2020
Programmi täiendamine vastavalt märkustele ja ettepanekutele, vastamine kirjadele	-	Oktoober 2020
KMH programmi esitamine otsustajale, otsustaja tunnistab programmi nõuetele vastavaks	Kuni 30	Oktoober 2020
KMH aruande koostamine	-	Aprill-november 2021
Aruande esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib aruande sisu vastavust nõuetele	Kuni 21	Detsember 2021
Otsustaja küsib asutustelt seisukohti aruande sisu kohta	30	Detsember 2021
Otsustaja menetleb saabunud seisukohti ja esitab enda seisukoha	Kuni 21	Jaanuar 2021
Märkuste menetlemine ja aruande parandamine	-	Jaanuar 2021
KMH aruande esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib aruande sisu ning esitab avalikustamisele	Kuni 14	Veebruar 2021
Aruande avalik väljapanek	Vähemalt 21	Veebruar 2021
Aruande avaliku arutelu	-	Märts 2021
Aruande täiendamine vastavalt märkustele ja ettepanekutele, vastamine kirjadele	-	Märts 2021
Otsustaja esitab aruande asutustele kooskõlastamiseks	Kuni 30	Aprill-mai 2021
Otsustaja kontrollib aruande vastavust kooskõlastustest lähtuvalt	Kuni 30	Mai-juuni 2021
Otsustaja tunnistab aruande nõuetele vastavaks ja teavitab otsusest	Kuni 14	Juuli 2021

9 KMH OSAPOOLED

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju juhtimissüsteemi seaduse kohased osapooled on arendaja, ekspert ja otsustaja (Tabel 2).

Tabel 2. KMH osapooled

Arendajad	Ekspert	Otsustaja
Sarmeks Grupp OÜ	ELLE OÜ	Keskkonnaameti Lõuna regioon
Esindaja:	Esindaja:	-
Marko Kutman	Toomas Pallo (KMH litsents nr 0090)	-
Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Tähe tn 106a, 51013	Tõnismägi 3a-15 10119 Tallinn	Aia 2, 48306, Jõgeva
Tel: +372 512 0717	Tel: 6117692	Tel: +372 680 7438
-	Faks: 6117699	Faks: +372 680 7427
marko@nauvitsman.ee	toomas@environment.ee	info@keskkonnaamet.ee

Käesoleva keskkonnamõju hindamise puhul on juhteksperdik Toomas Pallo (litsents: KMH 0090). Juhteksperdi juhtimisel koostab töörühm, mis koosneb peamiselt arendajapoolsetest tehnilistest ekspertidest ja ELLE OÜ erinevate valdkondade keskkonnaekspertidest (Tabel 3), keskkonnamõju hindamise aruande. Vajadusel kaasatakse KMH protsessi täiendavaid eksperte ka väljastpoolt ELLE OÜ-d.

Tabel 3. ELLE OÜ ekspertrühm ja täiendavad eksperdid

Ekspert	Positsioon	Haridustase	Ülesanded
Toomas Pallo	juhteksperdi, KMH litsents nr 0090	MSc geograafias	Mõjuvaldkonnad: pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid. Alternatiivide võrdlus.
Kaido Soosaar	ekspert	PhD geograafias, MSc keskkonnatehnoloogias	Mõjuvaldkonnad: maavara, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, mets, kaitstavad loodusobjektid. Alternatiivide võrdlus.
Kerli Leetsaar	ekspert	MSc keskkonnakaitstes	Mõjuvaldkonnad: inimese tervis, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand, geoloogia, maavara, vee-elustik. Alternatiivide võrdlus.
Birgit Kena	ekspert	MSc keskkonnatehnoloogias	Mõjuvaldkonnad: pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand. Alternatiivide võrdlus.
Liisi Nõgu	ekspert	MSc loodusgeograafias	GIS, kaartide koostamine

Lisaks eeltoodule tuleb arvestada ka teiste huvirühmadega, kellele farmi tegevus võib huvi pakkuda (Tabel 4).

Tabel 4. Muud huvirühmad

Isik või asutus	Mõju või huvi
Asjaomased asutused	
Mustvee Vallavalitsus	Vallas toimuva arendustegevuse osas
Keskkonnainspeksioon	Arendaja ja tema poolt palgatud isikute tegevuse keskkonnajärelevalve ja otsustamise osas

Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamine

Isik või asutus	Mõju või huvi
Sotsiaalministeerium (Terviseameti Lõuna regionaalosakonna Jõgevamaa esindus)	Rahvatervis ja selle kaitse
Maanteeamet	Teehoiu korraldamine ja tingimuste loomine ohutuks liiklemiseks riigimaanteedel
Maa-Amet	Maakatastri pidamine
Põllumajandusamet	Mõju maaparandussüsteemidele
Kaasatavad isikud	
Valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid	Avaliku huvi esindaja keskkonnavaldkonnas
Piirnevate kinnistute omanikud	Huvi mõju osas, mis lähtub käitise kinnistutelt
Voore küla elanikud	Mõju elukeskkonnale
Mustvee valla elanikud	Mõju elukeskkonnale
Laiem avalikkus	Erinev võimalik huvi

10 TEGEVUSLOA TAOTLUSE KOOPIA

Tegevusloa koopia on leitav infosüsteemist KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>) keskkonnalubade dokumentide registri alt dokumendi numbri DM-101676 alt.

LISAD

Keskkonnamõju hindamise algatamise otsus (Lisa 1).

Asjaomaste asutuste kirjade koopiad (Lisa 2).

KMH programmi kohta esitatud kirjalikud ettepanekud ja vastuväited ja nende vastused lisatakse programmile pärast KMH programmi avalikustamist (Lisa 3).

KMH programmi avaliku arutelu protokoll, osalejate registreerimisleht ning KMH programmi tutvustavad slaidid lisatakse KMH programmile pärast programmi avalikustamist ja avalikku arutelu (Lisa 4).

Lisa 1. Keskkonnamõju hindamise algatamise otsus

KESKKONNAAMET

Marko Kutman
Sarmeks Grupp OÜ
marko.kutman@nauvitsman.ee

21.03.2019 nr DM-101676-2

Keskkonnakompleksloa taotluse menetlusse võtmine, keskkonnamõju hindamise algatamine ja algatamisest teatamine

Austatud Marko Kutman

Keskkonnaamet on vaadanud läbi Teie poolt 14.02.2019 esitatud (registreeritud Keskkonnaameti keskkonnanõuade infosüsteemis 14.02.2019 nr DM-101676-1) taotluse Sarmeks Grupp OÜ (registrikood 10457634) Voore seafarmile keskkonnakompleksloa (*edaspidi kompleksloa*) väljastamiseks.

I. Kompleksloa taotluse menetlusse võtmine

Sarmeks Grupp OÜ soovib kompleksloa taotluse kohaselt käitises hakata kasvatama nuumsigu (kehamassiga üle 30 kg) ülesseatud tootmisvõimsusega kuni **3480 loomakohta nuumsigadele**. Voore seafarm (*edaspidi käitis*) asub Jõgeva maakonnas, Mustvee vallas, Voore külas Kaalukoja (kinnistu registriosa nr 2314435, katastritunnus 71301:002:1510) ja Veisefarmi alajana (kinnistu registriosa nr 957435, katastritunnus 71301:002:1140) maaüksusel.

Tööstusheite seaduse (*edaspidi TIIS*) § 19 lg 2 p 8 ja lg 3 (kooskõlas TIIS § 16 lg 1) ning Vabariigi Valitsuse 06.06.2013 määrus nr 89 „Altegevusvaldkondade loetelu ning kinnisvõimsused, mille korral on käitise tegevuse jaoks nõutav kompleksluba“ § 11 lg 1 p 2 kohaselt on seakasvatuse tegevusvaldkonnas kohustus kompleksluba omada käitises, kus ülesseatud tootmisvõimsus on üle **2000 loomkoha seale kehahamassiga üle 30 kg** või 750 emisele.

Haldusmenetluse seadus (*edaspidi HIMS*) § 14 ja § 35 lg 1 p 1 kohaselt algab haldusmenetlus haldusakti andmiseks või toimingu sooritamiseks taotluse esitamisega haldusorganile. Avatud menetluse puhul, lähtudes HIMS § 47 lg 1 kirjaliku taotluse esitamisega. Eelnevast lähtudes ja kooskõlas HIMS § 4 ja § 56 lg 3 otsustab haldusorgan haldusakti andmise kaalutlusõiguse kohaselt, kui see volitus on seadusega antud. TIIS § 38 ja 39 kohaselt peab keskkonnakompleksloa andmisel/andmisest keeldumisel arvestama mitmeid eri komponente. Vastavalt tööstusheite seaduse §-le 27 annab kompleksloa Keskkonnaamet.

Ülaltoodust lähtuvalt ja kooskõlas HIMS § 15 lg 1 ja TIIS § 30 lg 1 ja 2 kontrollis Keskkonnaamet esitatud taotluse nõuetekohasust, võttis selle menetlusse (vormilisi puuduseid ei esine) ning võttes aluseks TIIS § 32, kooskõlas HIMS § 46 lg 1, viib käesolevaga keskkonnakompleksloa andmise/andmisest keeldumise menetluse läbi rakendades sellele avatud menetluse sätteid.

II. Keskkonnamõju hindamise algatamine

Kompleksloa taotlus on esitatud farmikompleksile, kus planeeritakse hakata pidama nuumsigu (sead kehahamassiga üle 30 kg) ülesseatud tootmisvõimsusega (kohtade arvuga) 3480 loomakohta.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanähtimissüsteemi seaduse (*edaspidi KeHIS*) § 11 lg 2 kohaselt otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (*edaspidi KMII*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHIS § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul. KeHIS § 9 lg 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, tööstusheite seadus (*edaspidi TIIS*) § 27 alusel annab kompleksloa Keskkonnaamet. Seega, KMII algatamise või algatamata jätmise otsuse tegemine kuulub Keskkonnaameti pädevusse.

KeHIS § 3 lg 1 p 1 kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHIS § 6 lg 1 p 27 sätestab olulise keskkonnamõjuga tegevusena üksiguse seafarmi

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

püstitamise, kus saab kasvatada rohkem kui 3000 siga kehamassiga üle 30 kilogrammi. KeHJS § 6 lg 1 p 35 sätestab olulise keskkonnamõjuga tegevusena KeHJS § 6 lg 1 p 1-34 nimetatud tegevuse või käitise muutmise, kui tegevuse või käitise muutmine vastab KeHJS § 6 lõikes 1 sätestatud võimalikele künnistele.

KeHJS § 11 lg 3 järgi KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse KMH selle vajadust põhjendamata.

KeHJS § 11 lg 6 kohaselt, kui kavandatava tegevusega kaasneb eeldatavalt oluline keskkonnamõju, jätab otsustaja selle KMH algatamata, kui eelhinnangust selgub, et kavandatava tegevuse keskkonnamõju on juba KMH või keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) käigus asjakohaselt hinnatud ja otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole varem kavandatava tegevuse KMH-d ega KSH-d läbi viidud.

Arvestades eeltoodut ning tuginedes KeHJS § 3 lg 1 p-le 1, § 6 lg 1 p-le 27 ja p 35, § 9 lg-le 1, § 11 lg-tele 2 ja 3, tööstusheite seaduse § 27 ning Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" lisa 1 punktidega 2.3.1, 2.3.3 ja 3.9.4 Keskkonnaamet algatab KMH kompleksloa taotluse menetluse raames. Keskkonnauuringute vajadus tuleb selgitada KMH programmi koostamise käigus. KMH menetlusi ei liideta ning teadaoleva informatsiooni alusel ei ole eeldada piiriülese keskkonnamõju ilmnemist.

KeHJS § 13 kohaselt tuleb juhteksperdil või eksperidirühmal juhteksperdi juhtimisel koos Sarmeks Grupp OÜ-ga koostada KMH programm. Keskkonnaamet palub Teil leida juhtekspert, litsentseeritud juhtekspertide nimekirja leiata Keskkonnaministeeriumi veebilehelt - <http://www.envir.ee/et/kmh-litsentsikomisjon>.

KeHJS § 18 lg 7 kohaselt, kui Sarmeks Grupp OÜ ei ole 18 kuu jooksul käesolevast KMH algatamise otsusest arvates esitanud Keskkonnaametile KMH programmi KeHJS 18 kohaseks nõuetele vastavuse kontrollimiseks, jätab Keskkonnaamet kompleksloa taotluse läbi vaatamata ja tagastab selle Sarmeks Grupp OÜ-le. Keskkonnaamet rõhutab, et enne KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimiseks esitamist tuleb läbida vastavalt KeHJS §-dele 15¹-17 KMH programmi kohta seisukoha küsimise etapp, KMH programmi avalikustamine ja selle tulemustega arvestamine.

KeHJS § 11 lg 11 kohaselt kompleksloa taotluse menetlus peatub kuni KMH aruande nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitamiseni ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded või KeHJS § 18 lg-s 7 sätestatud asjaolude ilmnemiseni.

Vastavalt KeHJS §-le 8 KMH-ga seotud kulud kannab Sarmeks Grupp OÜ.

Tuginedes HMS § 40 lg 3 p-le 2 ei ole käesolevat otsustust edastatud Sarmeks Grupp OÜ-le arvamuste ja vastuväidete esitamiseks, kuivõrd nimetatud ettevõtte taotluses esitatud andmetest/soovist ei kalduta kõrvale ning puudub vajadus lisaandmete saamiseks (KMH algatamise/algatamata jätmise otsuse tegemise mõistes).

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lg 1 kohaselt käesolevast KMH algatamise otsusest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi käesoleva kirjaga. **Kontaktisikuks KMH osas on keskkonnakorralduse spetsialist Ivo Ojamäe (Aleksandri 14, Tartu, 51004, 730 2252).**

Igaühel (sh. antud kirja teadmiseks saanud menetlusosalistel) on õigus esitada Keskkonnaametile põhjendatud seisukohti ja küsimusi kompleksloa taotluse kohta ning avaldada soovi avaliku arutelu korraldamiseks (lisaks KMH protsessis toimuvatele avalikele aruteludele). Samuti võivad menetlusosalised soovi korral edastada Keskkonnaametile oma e-posti aadressi, kui sooviks on edasiste materjalide/dokumentide elektroonilisel kujul saamine.

Taotlus on digitaalselt kättesaadav Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>) sisestades keskkonnalubade taotlused ja menetlused otsingus (leitav menüüst – KESKKONNALOAD) menetluse number nimega lahtrisse numbri - M-101676 ja vajutades nuppu Otsi.

Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS ennast autentides (infosüsteemi sisse logides) saab otse infosüsteemist avaldada arvamust menetluse kohta. Selleks tuleb keskkonnalubade taotlused ja menetlused otsingus (leitav menüüst – KESKKONNALOAD) menetluse number nimega lahtrisse sisestada number - M-101676 ja vajutada nuppu Otsi ning avanenud vaates tuleb vajutada menetluse (M-101676) numbril ning seejärel nupul „Avalda arvamust“.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Emma Krikova
juhataja
kompleksloabüroo

Teadmiseks: Aili Teder, Aivi Simo, Aktsiaselts Eesti Post, Alo Lember, Andre Tross, Anne Kana, Annis Maasing, AS Baltwood, AS Colordia, Avo Teder, Demi-Rainer Dobrek, Eha Leppik, Elektrilevi OÜ, Ele Malm, Ene Hint, Erkki Neeme, Evelyn Lill, Evi Lepiksoo, Gestit Tarum, Halje Siimon, Heino Kütt, Helen Vool, Helga Altmäe, Helle Kajaste, Helle Schasmin, Helmu Jõesaar, Imre Kaldmaa, Indrek Rauderg, Inge-Heliluule Kängsepp, Ivo Mikhels, Jaana Pütsepp, Janis Kurs, Janne Kangro, Janno Arro, Jeane Plaado, Jõgeva Majandusühistu, Kady Kuusik, Kaiavere Põllud OÜ, Kaido Lalin, Kairi Luoto, Kaja Ivask, Kerli Nurk, Keskkonnainspeksioon, Krista Mägi, Küllike Joosing, Laine Jürgenson, Lane Koll, Liidia Nemova, Lilia Jõesaar, LINIKA OÜ, Ly Ant, Maa-amet, Maanteeamet, Maido Simo, Maimu Mikhels, Mare Fuchs, Mare Maasik, Mare Raamat, Marge Schasmin, Margit Altmäe, Margo Hunt, Margus Fuchs, Margus Tarum, Marika Plooman, Marko Mägi, Mart Morozov, Meinhard Sepp, Merike Schasmin, Merilii Tšudnõi, Milvi Sirel, ML Varad OÜ, Mustvee Vallavalitsus, osaühing Kaberland, osaühing SPARER, osaühing TEEMANDI POJAD, Osaühing Valga Puu, OÜ Bronx Wood, OÜ Eurocash, OÜ Metsarada, Pille Zarubin, Piret Kevad, Piret Pross, Piret Vaino, Põllumajandusamet, Rainer Hunt, Raivo Lehtsalu, Rando Arro, Riigimetsa Majandamise Keskus, Rinaldo Koll, Sawmill of Sadala OÜ, Sihtasutus Eestimaa Looduse Fond, Siiri Rataspepp, Silvara OÜ, Siret Tross, Sirje Kose, Tarvo Pärn, Tauri Teder, Tiit Kevad, Töörõõm Osaühing, Valdeko Sõõro, Valdur Soo, Veiko Talviste, Vello Kana, Veronika Halgma, Viuu Kalda, Villu Kajaste, Voore Tuletõrje Selts, Väino Saar, Önnela Uljas, Ülar Mogom, Üllar Maasing, Ülle Kuru

Maikel Daniel 680 7902
Maikel.Daniel@keskkonnaamet.ee

Lisa 2. Asjaomaste asutuste kirjade koopiad

MAA-AMET

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie 13.07.2020 nr 6-3/20/11588-2

Meie 16.07.2020 nr 6-3/20/10289-2

**Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi
keskkonnamõjude hindamise programm**

Edastasite 13.07.2020 kirjaga nr 16-3/20/11588-2 Maa-ametile seisukoha andmiseks Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamise (edaspidi KMH) programmi. KMH objektiks on Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Voore külas Kaalukoja (katastritunnus 71301:002:1510) ja Veisefarmi alajaama (katastritunnus 71301:002:1140) kinnisasjadel asuva suurenenud tootmisvõimsusega seafarmi laiendamine ja tegevus.

Kaalukoja kinnisasi paikneb lähimast riigi omandis olevast kinnisasjast (Segametsa, katastritunnus 71301:001:0335) ligikaudu 400 meetri kaugusel. Segametsa kinnisasja riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. KMH ala ei asu maardlal.

Maa-ametil ei ole ettepanekuid ega vastuväiteid Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi KMH programmi osas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Mai Lind
maatoimingute osakonna juhataja

Kadri Tani
5697 1416 kadri.tani@maaamet.ee
Mustamäe tee 51 / 10621 Tallinn / 665 0600 / maaamet@maaamet.ee / www.maaamet.ee
Registrikood 70003098

MUSTVEE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Mustvee

29.07.2020 nr 43

Seisukoha andmine keskkonnamõju hindamise programmi kohta

Sarmeks Grupp OÜ (registrikood 10457634) esitas 14.02.2019 Keskkonnaametile keskkonnakompleksloa taotluse, mille kohaselt soovib ettevõtte suurendada olemasolevat tootmismahu ja hakata Voore külas Kaalukoja maaüksusel (katastritunnus 71301:002:1510) ja Veisefarmi alajaama maaüksusel (katastritunnus 71301:002:1140) asuvas Voore seafarmis kasvatama nuumsigu (kehamassiga üle 30 kg) ülesseatud tootmisvõimsusega kuni 3480 loomakohta nuumsigadele. Praegu kehtiva õhusaasteloa nr L.ÕV/323115 alusel on Voore seafarmis kohti kuni 2000 nuumseale ja 2400 võõrdepõrsale. Keskkonnaamet võttis 21.03.2019 kirjaga nr DM-101676-2 Sarmeks Grupp OÜ keskkonnakompleksloa taotluse menetlusse ja algatas selle raames keskkonnamõju hindamise.

13.07.2020 kirjaga nr 6-3/20/11588-2 edastas Keskkonnaamet Mustvee Vallavalitsusele seisukoha esitamiseks Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamise programmi (töö nr KL-19-057E), mille on koostanud Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ) – juhtekspert Toomas Pallo (litsents nr KMH0090) ja eksperdirühm koosseisus Kaido Soosaar, Kerli Leetsaar, Birgit Kena, Hanna Vahter ja Liisi Nõgu.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 15¹ lõike 4 kohaselt tuleb asjaomasel asutusel 30 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise programmi saamisest arvates esitada otsustajale programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtuv seisukoht, sealhulgas hinnang programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta. Dokumentatsiooni läbivaatamisel peab asutus kontrollima ka eksperdirühma koosseisulist piisavust.

Lähtudes eeltoodust, võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 ning olles tutvunud Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamise programmiga,

Mustvee Vallavolikogu otsustab:

1. Hinnata Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamise programm asjakohaseks ja piisavaks. Samuti lugeda piisavaks eksperdirühma koosseis.
2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
3. Käesoleva otsuse peale võib esitada Mustvee Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates otsuse teatavakstegemise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama, või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemise päevast arvates.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ülle Rosin
vallavolikogu esimees

PÕLLUMAJANDUSAMET

Pr Helen Manguse
Keskkonnaamet

Teie: 13.07.2020 nr 6-3/20/11588-2
Meie: 28.07.2020 nr 14.5-1/1240-1

Keskkonnamõjude taotluse keskkonnamõjude hindamise programmile seisukoha esitamine

Olete Põllumajandusametile (edaspidi *PMA*) saatnud kirja, millest palute esitada seisukohad Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude taotluse keskkonnamõjude hindamise (edaspidi *KMH*) programmile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 15¹ lg 1 ja lg 4 alusel. Lisaks palute hinnata pädevusvaldkonna osas *KMH* ekspertrühma koosseisulist piisavust.

KMH objektiks on Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Voore külas Kaalukoja (katastritunnus 71301:002:1510) ja Veisefarmi alajaama (katastritunnus 71301:002:1140) kinnistutel asuva suurenenud tootmisvõimsusega seafarmi laiendamine ja tegevus. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on tootmismahu suurendamine võrreldes Sarmeks Grupp OÜ olemasolevas õhusaasteloas (nr L.ÖV/323115) tooduga.

Kaalukoja ja Veisefarmi alajaama kinnistud piirnevad Mägisevälja (MS 2105260020040/ehitis 001 ja MS 2105260020020/ehitis 003) maaparandusehitiste dreenažisüsteemidega. *KMH* programmi järgi on tegemist olemasoleva sigalaga ja omanike eesmärk on tegevust jätkata samas asukohas ning rekonstrueerimistööd on *KMH* programmi koostamise ajaks sigalas lõpule viidud. Võrreldes kehtiva olukorraga laiendatakse tegevust loomade arvu näol, hooned selle jaoks on juba olemas. Maaparandussüsteemidega hõlmatud maa-alal tuleb arvestada maaparandusseadusest tulenevalt maaparandussüsteemide toimimist tagavate meetmetega ning looduskaitse- ja veeseadusest tulenevate piirangutega, kuid tulenevalt eeltoodust ei ole põhjust eeldada mõju maaparandusehitistele ja selle rajatistele, kui tegevusega ei kaasne ehitustegevuse laiendamist naaberkinnistutele või väljaspool maaparandussüsteemi koondatud vee juhtimise kavatsust maaparandussüsteemi, selle eesvoolu või kuivenduskraavi.

Eelmainitust lähtuvalt puuduvad *PMA*-l vastuväited Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude taotluse keskkonnamõjude hindamise programmile, kuid palume *KMH* aruandes kajastada Kaalukoja ja Veisefarmi alajaama kinnistute piirnemist Mägisevälja (MS 2105260020040/ehitis 001 ja MS 2105260020020/ehitis 003) maaparandusehitistega ning välja tuua maaparandusehitiste ja nende rajatiste korrashoiu ja toimimisvõime tagamise kohustuse (tulenevalt maaparandusseaduse §-st 47). *PMA* hinnangul on *KMH* ekspertrühma koosseis piisav, kuna eeldatavalt ei kaasne taotletava tegevusega mõju lähipiirkonnas asuvatele maaparandusehitistele ning nende rajatistele ja täiendava maaparanduse uurimistöö vajadus puudub.

Ravila 10/ 48306/ Jõgeva/ +372 524 5978/ jogeva@pma.agri.ee/ www.pma.agri.ee
Registrikood 70000071

Andmeid maaparandussüsteemide kohta (maaparandussüsteemide maa-alade, eesvoolude ja riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude paiknemine jms) saab Maa-ameti kaardirakendusest. Drenaažisüsteemide teostusjooniste saamiseks saata vajadusel päring Põllumajandusameti Ida regiooni Jõgeva esindusse aadressil jorgeva@pma.agri.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Välbe

peaspetsialist-koordinaator

Põllumajandusameti Ida regioon

+372 524 5978

kristi.valbe@pma.agri.ee

TERVISEAMET

Keskkonnaamet
Narva mnt 7a
15172 Tallinn
info@keskkonnaamet.ee
Ivo.Ojamae@keskkonnaamet.ee

Teie: 13.07.2020 nr 6-3/20/11588-2
Meie: 27.07.2020 nr 9.3-4/20/6299-2

**Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi
keskkonnamõjude hindamise programmist (KMH)**

Olete edastanud Terviseametile (edaspidi amet) Sarmeks Grupp OÜ (edaspidi ettevõtte) Voore seafarmi keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi.

Keskkonnamõju hindamise objektiks on Jõgeva maakonnas Mustvee vallas Voore külas Kaalukoja (katastritunnus 71301:002:1510) ja Veisefarmi alajaama (katastritunnus 71301:002:1140) kinnistutel asuva seafarmi laiendamine.

Terviseamet on tutvunud ning nõustub esitatud ettevõtte laiendamise KMH programmiga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaili Luik
Lõuna regionaalosakonna vaneminspektor
+372 5836 6073, Kaili.Luik@terviseamet.ee

LÕUNA REGIONAALOSAKOND

Põllu 1a / 50303 Tartu / +372 794 3500 / kesk@terviseamet.ee / www.terviseamet.ee / Registrikood 70008799

KESKKONNAINSPEKTSIOON

Keskkonnaamet

Teie 13.07.2020 nr 6-3/20/11588-2

Meie 10.08.2020 nr 8-3/20/4588-2

Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi
keskkonnamõjude hindamisest

Keskkonnainspeksioon tutvus Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnakompleksloa taotluse KMH programmiga ning on seisukohal, et esitatud programm on asjakohane ja piisav. Samuti oleme arvamisel, et määratud ekspertrühm on piisav kõnealuse KMH läbiviimiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Dora Kukk
büroo juhataja

Dora Kukk

Roheline 64
80010 Pärnu

valve@kki.ee
www.kki.ee

Registrikood 70003106
Telefon 696 2236

KESKKONNAAMET

Sarmeks Grupp OÜ
marko@nauvitsman.ee

13.08.2020 nr 6-3/20/11588-8

Seisukohad Voore seafarmi keskkonnamõju hindamise programmi kohta

Esitasite 07.07.2020 Keskkonnaametile Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu (edaspidi nimetatud *KMH programmi eelnõu*) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud *KeHJS*) § 15¹ kohase menetluse läbiviimiseks.

Keskkonnaamet kontrollis vastavalt KeHJS § 15¹ lg 2 kohaselt programmi vastavust KeHJS § 13 nõuetele. Kuna programm vastas olulises osas nõuetele, siis vältimaks liigset ajakulu Keskkonnaamet ei pidanud vajalikuks saata programmi keskkonnamõju hindajale täiendamiseks enne asjaomastelt asutustelt seisukohtade küsimist. Keskkonnaamet edastas 13.07.2020 kirjaga nr 6-3/20/11588-2 KMH programmi eelnõu seisukohtade saamiseks asjaomastele asutustele – Mustvee vald, Keskkonnainspeksioon, Põllumajandusamet, Maa-amet, Maanteeamet ja Terviseamet Lõuna regionaalosakond.

KeHJS §15¹ lg 1 ja lg 4 alusel palus Keskkonnaamet esitada asjaomastel asutustel 30 päeva jooksul KMH programmi eelnõu saamisest alates seisukohad KMH programmi eelnõu asjakohasuse ja piisavuse kohta. Samuti paluti hinnata KMH ekspertrühma koosseisulist piisavust.

Keskkonnaametile andsid tagasisidet Maa-amet, Põllumajandusamet, Terviseamet ja Mustvee Vallavalitsus.

Vastavalt KeHJS § 15¹ lõikele 5 vaatab otsustaja 14 päeva jooksul asjaomaste asutuste seisukohtade saamisest arvates seisukohad läbi ning annab arendajale ja juhteksperdile oma seisukoha keskkonnamõju hindamise programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta, arvestades asjaomaste asutuste esitatud arvamusi.

Järgnevalt analüüsib Keskkonnaamet laekunud ettepanekuid ning kujundab seisukoha KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta.

Maamet andis oma 16.07.2020 kirjas nr 6-3/20/10289-2 teada, et Kaalukoja kinnisasi paikneb lähimast riigi omandis olevast kinnisasjast (Segametsa, katastritunnus 71301:001:0335) ligikaudu 400 meetri kaugusel. Segametsa kinnisasja riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. KMH ala ei asu maardlal. Maa-ametil ei ole ettepanekuid ega vastuväiteid Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi KMH programmi osas.

Seega Maa-amet ei esitanud ettepanekuid programmi täiendamiseks.

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Põllumajandusamet oma 23.03.2020 kirjas nr 4.5-1/285 esitas programmi kohta järgnevad seisukohad:

Põllumajandusametil puuduvad vastuväited Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnakompleksloa taotluse keskkonnamõjude hindamise programmile, kuid palume KMH aruandes kajastada Kaalukoja ja Veisefarmi alajaama kinnistute piirnemist Mägisevälja (MS 2105260020040/ehitis 001 ja MS 2105260020020/ehitis 003) maaparandusehitistega ning välja tuua maaparandusehitiste ja nende rajatiste korrashoiu ja toimimisvõime tagamise kohustuse (tulenevalt maaparandusseaduse § st 47).

PMA hinnangul on KMH ekspertrühma koosseis piisav, kuna eeldatavalt ei kaasne taotletava tegevusega mõju lähipiirkonnas asuvatele maaparandusehitistele ning nende rajatistele ja täiendava maaparanduse uurimistöö vajadus puudub.

Seega Põllumajandusamet ei esitanud Põllumajandusamet ettepanekuid programmi täiendamiseks ning esitatud märkuseid tuleks arvestada aruande koostamisel.

Mustvee Vallavolikogu oma 29.07.2020 otsusega nr 43 esitas järgneva seisukoha: „Hinnata Sarmeks Grupp OÜ Voore seafarmi keskkonnamõjude hindamise programm asjakohaseks ja piisavaks. Samuti lugeda piisavaks eksperdirühma koosseis.“

Seega Mustvee Vallavolikogu ei esitanud ettepanekuid programmi täiendamiseks.

Terviseamet oma 27.07.2020 kirjas nr 9.3-4/20/6299-2 andis teada, et „Terviseamet on tutvunud ning nõustub esitatud ettevõtte laiendamise KMH programmiga.“

Seega Terviseamet ei esitanud ettepanekuid programmi täiendamiseks.

Keskkonnainspeksioon oma 10.08.2020 kirjaga nr 8-3/20/4588-2 esitas seisukoha, et „esitatud programm on asjakohane ja piisav. Samuti oleme arvamusel, et määratud ekspertrühm on piisav kõnealuse KMH läbiviimiseks.“

Seega Keskkonnainspeksioon ei esitanud ettepanekuid programmi täiendamiseks.

Maanteeamet kirjalikult ei vastanud.

Keskkonnaamet on laekunud seisukohad jooksvalt edastanud arendajale ja eksperdile ning seetõttu käesolevale kirjale neid täiendavalt ei lisata. Vajadusel saab need leida Keskkonnaameti avalikust dokumendiregistrist¹ sisestades otsingus registreerimisnumbri väljale „6-3/20/11588“

Keskkonnaamet oma esialgsel programmi ülevaatusel tuvastas mõningaid puudusi/ettepanekuid, kuid otsustas menetlusaja kokkhoiu mõttes oma ettepanekud esitada koos asutuste poolt laekunud seisukohtadega ja ei nõudnud programmi parandamist/täiendamist enne seisukohtade küsimist. Keskkonnaamet teeb programmi kohta järgmised ettepanekud:

1. Parim võimalik tehnika (edaspidi PVT) ei ole laudas restpõranda all 60 cm paksuse sõnnikukihi tekitamine (vt. KMH programm peatükk 4.2), vaid vastavalt PVT-järeltööst² peatükis 2.1 (PVT 30) ja peatükis 4.12.1. toodule on PVT vedelsõnniku sage eemaldamine kaetud hoidlasse.

¹ <https://adr.envir.ee/default.aspx>

² PVT-järeltööst (vastu võetud 15.02.2017 Euroopa Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2017/302; kättesaadav internetist aadressilt - http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2017/302/oj).

2. Mõjupiirkonna suuruseks valida vähemalt 1 km raadiusega ring, mille keskpunktiks on Kaalukoja maaüksuse (kinnistu registriosa nr 2314435; katastritunnus 71301:002:1510) keskpunkt. Sama on teinud ka Keskkonnaamet menetlusosaliste kaasamisel keskkonnamõju hindamise protsessi algatamisel ja keskkonnakompleksloa taotluse menetlusse võtmisel. Keskkonnaamet on oma kaalutlustes lähtunud keskkonnakompleksloa taotluse lisast 16, kus on ammoniaagi hajumise kaart, mis näitab, et käitisest lenduvad saasteained võivad jõuda ka 900 m kaugusele. Kuigi ammoniaagil puudub praeguste õigusaktide kohaselt piir- või sihtväärtus, on tegu olulise teabega selles mõttes, et näitlikustab võimalike keskkonnahäiringute (keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 3 lg 1 mõistes; edaspidi KeÜS) tekke ulatust.
3. Võttes aluseks vajadust hilisemas keskkonnakompleksloa menetlemise protsessis hinnata KeÜS § 52 (eelkõige lg 1 p 6 ja 8) toodud loa andmisest keeldumise aluste esinemist/mitte esinemist, siis palub Keskkonnaamet õhusaaste hindamisse kaasata saasteainetena peenosakesed (PM₁₀) ja vesiniksulfiid (H₂S). Nimetatud saasteainetel on puutumus ka PVT-järeldestega (tolmuheide ja lõhnaheide). PVT-viitedokumendis³ keskendutakse PM₁₀-le, sellest ka selline kaalutletud valik.
4. Mürataset hinnata mahus, mis võimaldab hilisemas keskkonnakompleksloa menetlemise protsessis hinnata PVT-järeldeste peatükis 1.7 toodud PVT 9 kohaldatavust/ mitte kohaldatavust (PVT 9 kasutamine on vajalik üksnes juhul, kui võib eeldada mürasaastet tundlikel aladel või selline eeldus on põhjendatud).
5. Programmi ptk 9 tabelis 3 on esitatud ekspertrühma kaasatud eksperdid, kuid ei ole esitatud põhjendust mille tõttu on nad pädevad vastavat valdkonda hindama (haridus, varasem kogemus jmt). Ekspertrühma pädevus peab olema mõistetav lisaks otsustajale ka kaasatud isikutele ja asjaomastele asutustele, kuna nad peavad hindama ekspertgrupi piisavust ja pädevust vastavas valdkonnas.
6. Programmi ptk 9 tabelis 4 on esitatud läbisegi asjaomased asutused ja kaasatavad isikud. KMH menetluses on neil siiski pisut erinev roll ning asjakohane oleks neid eraldi loeteludena esitada.
7. Haldusreformi tulemusena, ei eksisteeri enam Jõgeva Maavalitsust (vt. KMH programmi tabel 4). Palume teha vastav parandus.

Lähtudes eeltoodust palume programmi täiendada eeltoodud punktide osas ja kui jääte eriarvamusele, siis seda põhjendada. Vajadusel kaasab Keskkonnaamet ettepaneku esitaja menetlusse programmi nõuetele vastamise tuvastamises. Eeldatavalt saavad osapooled aga esitada oma täiendavaid seisukohti mitteametliku korral juba programmi avalikustamise ajal, kuna ka avaliku väljapaneku teated lähevad ka asjaomastele asutustele. Antud juhul asjaomased asutused ettepanekuid ei esitanud.

Programmi avalikustamiseks palume nimetada KeHJS § 16 lg 1 kohane arendaja poolt korraldatava **avaliku arutelu aeg ja koht**, et saaksime selle ära tuua avaliku väljapaneku teadetes. Samuti tuleb KeHJS § 16 lg 2 p 2 kohaselt teatada avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust arendaja kulul ühes üleriiklikus, maakondlikus või kohalikus lehes. Antud asukohas oleks asjakohaseks leheks maakonnaleht Vooremaa. Teate avaldamiseks saadab Keskkonnaamet teate sisu Vooremaasse koos cc-ga arendaja kontaktidele, mille järel saadab Vooremaa teate kujunduse kinnitamiseks Keskkonnaametile ja hinnapakkumise kinnitamiseks

³ PVT-viitedokument - https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC107189_IRPP_Bref_2017_published.pdf

arendajale (või lepitakse kokku muul moel). Kinnituste saamisel avaldatakse teade. Avalik väljapanek peab kestma vähemalt 14 päeva ja seejärel peab saama ekspert koostada vastused laekunud küsimustele, et KeHJS § 16 lg 51 kohaselt neid avalikul arutelul tutvustada. Seega palume avalikustamise teate avaldamise ja arutelu vaheks arvestada vähemalt kolm nädalat (arvestusega, et Vooremaa ilmub 2 korda nädalas teisipäeval ja reedel). Juhime tähelepanu, et 18 kuu täitumise aeg KMH algatamisest⁴ on väga lähedal, mille tõttu palume sellega arvestada ja vastamistel mitte viivitada. Kuna menetlusega tegelev keskkonnakorralduse spetsialist on kuni 19.08.2020 puhkusel, siis sellel ajal on teadete koostamine ja edastamine raskendatud ja palume võimalusel sellega arvestada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Lõuna regioon

Teadmiseks: Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ);
elle@environment.ee

Ivo Ojamäe 730 2252
ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee

⁴ Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus § 18 lg 7

Teie: 13.08.2020 nr 6-3/20/11588-8

Meie: 17.09.2020

Keskkonnaamet

Käesoleva kirjaga kommenteerib Sarmeks Grupp OÜ Keskkonnaameti poolt esitatud seisukohti, mis on esitatud Voore seafarmi keskkonnamõju hindamise programmi kohta.

Seisukoht/kommentaar/märkus	Vastus
1. Parim võimalik tehnika (edaspidi PVT) ei ole laudas restpõranda all 60 cm paksuse sõnnikukihhi tekitamine (vt. KMH programm peatükk 4.2), vaid vastavalt PVT-järeldeste ¹ peatükis 2.1 (PVT 30) ja peatükis 4.12.1. toodule on PVT vedelsõnniku sage eemaldamine kaetud hoidlasse.	Programmi on korrigeeritud.
2. Mõjupiirkonna suuruseks valida vähemalt 1 km raadiusega ring, mille keskpunktiks on Kaalukoja maaüksuse (kinnistu registriosa nr 2314435; katastritunnus 71301:002:1510) keskpunkt. Sama on teinud ka Keskkonnaamet menetlusosaliste kaasamisel keskkonnamõju hindamise protsessi algatamisel ja keskkonnakompleksloa taotluse menetlusse võtmisel. Keskkonnaamet on oma kaalutlustes lähtunud keskkonnakompleksloa taotluse lisast 16, kus on ammoniaagi hajumise kaart, mis näitab, et käitisest lenduvad saasteained võivad jõuda ka 900 m kaugusele. Kuigi ammoniaagil puudub praeguste õigusaktide kohaselt piir- või sihtväärtus, on tegu olulise teabega selles mõttes, et näitlikustab võimalike keskkonnahäiringute (keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 3 lg 1 mõistes; edaspidi KeÜS) tekke ulatust.	Programmi on täiendatud ning mõjupiirkonna suuruseks on valitud 1 km.
3. Võttes aluseks vajadust hilisemas keskkonnakompleksloa menetlemise protsessis hinnata KeÜS § 52 (eelkõige lg 1 p 6 ja 8) toodud loa andmisest keeldumise aluste esinemist/mitte esinemist, siis palub Keskkonnaamet õhusaaste hindamisse kaasata saasteainetena peenosakesed (PM ₁₀) ja vesiniksulfiid (H ₂ S). Nimetatud saasteainetel on puutumus ka PVT-järeldestega (tolmuheide ja lõhnaheide). PVT-viitedokumentide keskendutakse PM ₁₀ -le, sellest ka selline kaalutletud valik.	Programmi on lisatud, et KHM aruande raames hinnatakse muuhulgas ka peenosakeste (PM ₁₀) teket. H ₂ S puhul arvestatakse, et tegemist on lõhnaühendiga ning selle hinnang viiakse läbi lõhnaaine esinemise hinnangu raames.

¹ PVT-järeldested (vastu võetud 15.02.2017 Euroopa Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2017/302; kättesaadav internetist aadressilt - http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2017/302/oj).

² PVT-viitedokument - https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC107189_IRPP_Bref_2017_published.pdf

Seisukoht/kommentaar/märkus	Vastus
4. Mürataset hinnata mahus, mis võimaldab hilisemas keskkonnamõju hindamisel menetlemise protsessis hinnata PVT-järelduste peatükis 1.7 toodud PVT 9 kohaldatavust/ mitte kohaldatavust (PVT 9 kasutamine on vajalik üksnes juhul, kui võib eeldada mürasaastet tundlikel aladel või selline eeldus on põhjendatud).	KMH aruandes hinnatakse müra allikaid ning nende levikut ja mõju. Muuhulgas käsitletakse kaitist teenindavat transpordikoormust ja selle muutust. Detailsemalt mürataset ei hinnata, kuna eeldatavalt kaitisest pärinev mürasaaste tundlikel aladel ei esine.
5. Programmi ptk 9 tabelis 3 on esitatud ekspertrühma kaasatud eksperdid, kuid ei ole esitatud põhjendust mille tõttu on nad pädevad vastavat valdkonda hindama (haridus, varasem kogemus jmt). Ekspertühma pädevus peab olema mõistetav lisaks otsustajale ka kaasatud isikutele ja asjaomastele asutustele, kuna nad peavad hindama ekspertgrupi piisavust ja pädevust vastavas valdkonnas.	Programmi tabelit nr 3 on täiendatud ekspertide hariduse osas.
6. Programmi ptk 9 tabelis 4 on esitatud läbisegi asjaomased asutused ja kaasatavad isikud. KMH menetluses on neil siiski pisut erinev roll ning asjakohane oleks neid eraldi loeteludena esitada.	Programmi tabelit nr 4 on täiendatud.
7. Haldusreformi tulemusena, ei eksisteeri enam Jõgeva Maavalitsust (vt. KMH programmi tabel 4). Palume teha vastav parandus.	Programmi on sisse viidud vastav parandus.

Lugupidamisega

Marko Kutman

Sarmeks Grupp OÜ

/Allkirjastatud digitaalselt/

Toomas Pallo

ELLE OÜ

***Lisa 3. KMH programmi kohta esitatud kirjalikud ettepanekud ja
vastuväited ja nende vastused***

Lisatakse KMH programmile pärast programmi avalikustamist ja avalikku arutelu.

Lisa 4. KMH programmi avaliku arutelu protokoll, osalejate registreerimisleht ning KMH programmi tutvustavad slaidid

Lisatakse KMH programmile pärast programmi avalikustamist ja avalikku arutelu.